

PERHEELLÄ ON HUOLI

PERHE ETSII TIETOA

- Kittilän sähköinen perhekeskus: kittila.fi/lapsiperheet ja kittila.fi/nuoret
- Kittilän perhekeskuksen somekanavat ([Facebook](#) & [Instagram](#))
- Lapin hyvinvointialueen sivut Lapha.fi

**PERHE SAA TUKEA
KOHTAAMISPAIKOISTA:**

- Perhekahvilat
- Vauvatreffit ja vauvakahvila
- Muu järjestöjen ja seurakunnan toiminnasta

**PERHE SAA TUKEA
MUUSTA TOIMINNASTA:**

- Vauvakutsut
- Kulttuurineuvola työpajat
- Avoimet materiaalityöpajat
- Erityislastenomaiset ELO ry:n toiminta
- Nepparihankkeen toiminta

**PERHE SAA TUKEA
VERKKOSIVUILTA:**

- Enjaksa.fi ja normaali.fi palvelut
- Omaperhe.fi
- [MII.vanhempainnetti](http://MII.vanhempainnetti.fi)
- Neuvokasperhe.fi
- Väestöliiton Hyvaksymys.fi
- Terveyskyla.fi
- Mielenterveystalo.fi

**PERHEEN TILANNE KOHENE
ITSEHOIDOLLA TAI VERTAISTUELLA**

PERHE TARVITSEE LISÄTUKEA

**PERHE SAA APUA KITTILÄN
SÄHKÖISISTÄ PALVELUISTA:**

- [Perheohjaamo](#)
- [Pyydä apua palvelu](#)
- [Laphan digipalvelut](#)
- [Enjaksa.fi](#) ja [Normaali.fi](#)
- [Apua huoliin](#) -chat
- [Nepsy](#) -chat

**PERHE SAA APUA
MUISTA PALVELUISTA:**

- [Lasten ja nuorten psykiatrian palveluohjaus](#)
- [Mielenterveyspäivystys](#)
- [Lapin ensi- ja turvakoti](#)
- [Perhepulma palvelu](#)

**PERHE SAA APUA KITTILÄN
PERHEKESKUKSEN AMMATTILAISILTA:**

Neuvola
Kouluterveydenhuolto
Terveyskeskuksen palvelut
Varhaiskasvatus ja esiopetus
Perusopetus ja muut koulut
Seurakunta ja järjestöt

**PERHE SAA APUA VALTAKUNNALLISTEN JÄRJESTÖJEN PALVELUISTA JA MATERIAALEISTA,
JOTKA LÖYTYVÄT [LAPSIPERHEET VALIKON OSIOISTA](#):**

• Odotus ja vauva-aika	• Tuki kotiin	• Vapaa-aika	• Mediakasvatus	• Päihitteet
• 1-6 vuotiaat	• Terveelliset elämäntavat	• Talous	• Ero	• Mielenterveys
• 7-12 vuotiaat	• Yksityiset palvelut (esim. lastenhoito)	• Perhe ja työelämä	• Nepsy	• Suru ja kriisi perheessä
• 13-17 vuotiaat	• Arjen turvataidot	• Muuttajalle	• Vammaispalvelut	• Saamepalvelut
• Nuoret aikuiset ja työikäiset		• Vanhemmuus ja parisuhde	• Väkivalta	

PERHEEN TILANNE KOHENE

PERHE TARVITSEE LISÄTUKEA

**PERHEEN TILANNE KARTOITETAAN JA
PERHEELLE TARJOTAAN TARVITTAVA TUKI PERHEKESKUKSEN PALVELUISSA**

ALLE KOULUIKÄINEN LAPSI TAI HÄNEN PERHE TARVITSEE LISÄTUKEA

NEUVOLA

- Tuen tarpeen voi ottaa puheeksi oman terveydenhoitajan kanssa.
- Ellei tuen tarve ratkea terveydenhoitajan kanssa jutellessa, terveydenhoitaja auttaa lisätuen hakemisessa ja kirjoittaa tarvittaessa lähetteen tai kutsuu perheen luvalla monialainen lapsiperheteriimi koolle.

VARHAISKASVATUS JA VARHAISERITYISKASVATUS

- Vuosittain tehtävässä lapsen varhaiskasvatussuunnitelmassa arvioidaan tuen tarve ja tehdään suunnitelma, millä tuen muodoilla tarpeeseen voidaan vastata.
- Yleinen tuki: Aikuisten toiminnan ja oppimisympäristöjen muokkaaminen lapsen tarpeiden mukaisesti yhteistyössä huoltajien kanssa.
- Hallintopäätös tehostetusta tuesta: Rakenteelliset tukitoimet esim. pienryhmät, ryhmäkoon pienennys tai ryhmäohjaaja.
- Hallintopäätös erityisestä tuesta ja mahdollisesta pidennetystä oppivelvollisuudesta: Lapsen tuki yksilöllisempää, yksilöidyt materiaalit ja välineet.

PERHEJELPPI

- Perhejelppiin ohjaututaan soittamalla suoraan perhejelppareille.
- Perhejelpparit tukevat ja ohjaavat raskaana olevia ja alle kouluikäisten lasten perheitä arjen haastavissa tilanteissa, esim. vanhemman väsymys, lasten kasvatuspulmat, arjen hallinnan vaikeudet, kriisit perheessä tai verkostojen puute.

LAPSIPERHEIDEN SOSIAALIPALVELUT

- Perhe voi olla yhteydessä puhelimitse tai sähköisillä lomakkeilla omasta tai toisen tilanteesta.
- Sosiaalipalveluista saa tukea perheen arjen käytännön järjestelyihin, arjessa jaksamiseen, haasteisiin lasten kasvatuksessa, taloudellisiin vaikeuksiin tai päihteiden käyttöön.

LASTENSUOJELU

- Lastensuojeluun voi olla yhteydessä kuka tahansa, joka on huolissaan lapsen ja perheen tilanteesta. Myös lapsen vanhemmat tai lapsi itse voivat olla yhteydessä lastensuojeluun.
- Lastensuojelu auttaa ja tukee lasta ja hänen perhettään, jos lapsen kotiolot eivät ole riittävän turvalliset, vanhemmat laiminlyövät lapsen hoitoa tai lapsi omalla toiminnallaan vaarantaa hyvinvointiaan.

KUNTOUTUSOHJAUS

- Suosituksen tai lähetteen kuntoutus-ohjaukseen voi tehdä Kolpeneen kuntoutuspäällikölle terveys- tai sosiaalipalveluiden ammattilainen ja asiakas voi sitä itse heiltä myös pyytää.
- Kolpeneen kuntoutusohjaaja tukee ja ohjaa yksilöä ja tämän toimintaympäristöä mahdollisimman itsenäiseen ja sujuvaan arkeen.

PUHE-, FYSIO- JA TOIMINTATERAPIA

- Puhe-, fysio-, ja toimintaterapiaan pääsee lääkärin, terveydenhoitajan tai toisen terapeutin läheteellä.
- Terapiat sisältävät arviointia, kuntoutusta sekä ohjausta ja neuvontaa.

PERHENEUVOLA

- Asiakkaaksi voi hakeutua soittamalla neuvontanumeroon, tai toisen palvelun työntekijän ohjaamana
- Neuvontaa ja ohjausta vanhemmuuteen, perheen sisäisiin ristiriitoihin, vanhempien eroon ja lapsen psyykkiseen kehitykseen, sekä kriisitilanteisiin

VAMMAISPALVELUT

- Voit olla yhteydessä vammaispalveluihin soittamalla tai sähköisellä lomakkeella.
- Tukea asumiseen, liikkumiseen tai muihin arjen toimintoihin pitkäaikaisen vammaan tai sairauden vuoksi.

LAPSIPERHETIIMI

Neuvola tai varhaiskasvatus kutsuu perheen luvalla koolle monialaisen lapsiperheteriimin tapaamisen. Perhe voi myös itse pyytää lapsiperheteriimin koolle kutsumista. Palaveriin kutsutaan aina perhe, lapsen ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja sekä neuvolan terveydenhoitaja. Lisäksi tarvittaessa kutsutaan huoltajien luvalla muita ammattilaisia, joita tarvitaan lapsen hyvinvoinnin tueksi, kuten terapeutit, psykologi, sosiaalityöntekijä tai lääkäri.

KOULU- JA OPISKELIJAIKÄINEN NUORI TAI HÄNEN PERHE TARVITSEE LISÄTUKEA

KOULU- JA OPISKELUTERVEYDENHUOLTO

- Vastaanotolle varataan aika omalta kouluterveystoimialalta.
- Koulu- ja opiskeluterveystoimialto edistää oppilaiden terveyttä sekä tukee tervettä kasvua ja kehitystä. Tunnistaa erityisen tuen tarpeita ja ohjaa jatkotutkimuksiin ja -hoitoon.

REHTORI, LUOKANOPETTAJA, AINEEN OPETTAJA, LUOKANVALVOJA JA KOULUNKÄYNNINOHJAAJA

- Voit olla rehtoriin tai koulun johtajaan, luokanopettajaan, aineenopettajaan, luokanvalvoajaan tai koulunkäynnin ohjaajaan yhteydessä suoraan
- Rehtorit vastaavat koulun toiminnasta: pedagogisesti, hallinnollisesti ja henkilöstön johtamisesta.
- Luokanopettaja vastaa omasta 1-6. luokan opetusryhmästään.
- Aineenopettajat työskentelevät vuosiluokilla 7-9 ja lukiossa.
- Luokanvalvoja huolehtii 7-9 luokansa oppilaiden koulunkäyntiin liittyvistä asioista.
- Koulunkäynninohjaaja tukee ja avustaa oppilaita oppimisessa ja koulunkäynnissä. Toimii yhteistyössä opettajan kanssa.

OPINTO-OHJAAJA

- Opinto-ohjaajaan voi olla yhteydessä suoraan.
- Tukee oppilaan kasvua ja kehitystä, siten, oppilas kykenee edistämään opiskeluvalmiuksiaan ja sosiaalista kypsymistään sekä kehittämään elämänsuunnittelun kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja.

KOULUNUORISOTYÖ

- Koulunuoristyöntekijöihin voi olla yhteydessä suoraan
- Koulunuoristyöntekijä on kiinteä osa koulun viikoittaista arkea. Koulunuoristyö tukee nuorten hyvinvointia ja jaksamista. Koulunuoristyö on ennalta ehkäisevää palvelua yksittäisille nuorille ja nuorisoryhmille.

ERITYISOPETUS

- Erityisopettajaan voi olla yhteydessä suoraan
- Oppimista ja koulunkäyntiä tuetaan kolmiportaisen mallin mukaisesti yleisen, tehostetun ja erityisen tuen portaalla. Oppimisessa ja koulunkäynnissä ilmeneviin tuen tarpeisiin vastataan opetusta eriyttämällä, opettajien yhteistyöllä ja opetusryhmiä joustavasti muuntelemalla sekä osa-aikaisen tai kokoaikaisen erityisopetuksen keinoin. Yhteistyö huoltajien kanssa on tärkeää tukitoimien suunnittelussa ja toteuttamisessa. Keskiössä on laadukas yleisopetus ja oikea-aikainen tuki.

NUORISOPALVELUT

- Nuoristyöntekijöihin voi olla yhteydessä suoraan.
- Nuorisotyö on monipuolista nuorten itsenäistymisen ja osallisuuden tukemista.
- Etsivä nuorisotyö on jalkautuvaa työtä, ohjaus- ja neuvontatyötä sekä yksilö- ja ryhmänohjausta.

KOULUPSYYKKARI

- Koulupsyykkarin vastaanotolle ohjaututaan kouluterveystoimialan ja kuraattorin ohjaamana.
- Koulupsyykkari tarjoaa perustason mielenterveyspalveluita, antaa psykososiaalista tukea, kartoittaa mielenterveysongelmia, toteuttaa lyhytterapeuttisia interventioita ja suunnittelee jatkohoitopolkuja yhdessä opiskeluhoollon toimijoiden kanssa.

KOULUKURAATTORIT

- Koulukuraattoreihin voivat olla yhteydessä lapset/nuoret itse, vanhemmat, koulun henkilöstö sekä muut yhteistyötahot. Koulukuraattorit tavoittaa arki-aikaan puhelimitse soittamalla, tekstiviestillä tai Whatsappilla, sähköpostilla ja Wilman kautta.
- Koulukuraattorit tukevat ja ohjaavat nuoria erilaisissa koulun, kotiin, kaverisuhteisiin tai vapaa-aikaan liittyvissä elämän pulmatilanteissa koulunkäynnin sujumisen näkökulmasta.

KOULUPSYKOLOGI

- Koulupsykologille ohjaututaan kuraattorien, terveystoimialan, erityisopettajien tai muiden yhteistyötahojen ohjauksella.
- Koulupsykologi tukee oppilaita psyykkiseen hyvinvointiin, koulunkäyntiin ja oppimiseen liittyvissä asioissa.

PERHENEUVOLA

- Asiakkaaksi voi hakeutua soittamalla neuvontanumeroon, tai toisen palvelun työntekijän ohjaamana
- Neuvontaa ja ohjausta vanhemmuuteen, perheen sisäisiin ristiriitoihin, vanhempien eroon ja lapsen psyykkiseen kehitykseen, sekä kriisitilanteisiin

LASTENSUOJELU

- Lastensuojeluun voi olla yhteydessä kuka tahansa, joka on huolissaan lapsen ja perheen tilanteesta. Myös lapsen vanhemmat tai lapsi itse voivat olla yhteydessä lastensuojeluun.
- Lastensuojelu auttaa ja tukee lasta ja hänen perhettään, jos lapsen kotiolot eivät ole riittävän turvalliset, vanhemmat laiminlyövät lapsen hoitoa tai lapsi omalla toiminnallaan vaarantaa hyvinvointiaan.

LAPSIPERHEIDEN SOSIAALIPALVELUT

- Perhe voi olla yhteydessä puhelimitse tai sähköisillä lomakkeilla omasta tai toisen tilanteesta.
- Sosiaalipalveluista saa tukea perheen arjen käytännön järjestelyihin, arjessa jaksamiseen, haasteisiin lasten kasvatuksessa, taloudellisiin vaikeuksiin tai päihteiden käyttöön.

PUHE-, FYSIO- JA TOIMINTATERAPIA

- Puhe-, fysio-, ja toimintaterapiaan pääsee lääkärin, terveystoimialan tai toisen terapeutin läheteellä.
- Terapiat sisältävät arviointia, kuntoutusta sekä ohjausta ja neuvontaa.

KUNTOUTUSOHJAUS

- Suosituksen tai lähteen kuntoutus-ohjaukseen voi tehdä Kolpeneen kuntoutus-päällikölle terveys- tai sosiaalipalveluiden ammattilainen ja asiakas voi sitä itse heiltä myös pyytää.
- Kolpeneen kuntoutusohjaaja tukee ja ohjaa yksilöä ja tämän toimintaympäristöä mahdollisimman itsenäiseen ja sujuvaan arkeen.

VAMMAISPALVELUT

- Voit olla yhteydessä vammaispalveluihin soittamalla tai sähköisellä lomakkeella.
- Tukea asumiseen, liikkumiseen tai muihin arjen toimintoihin pitkäaikaisen vamman tai sairauden vuoksi.

MYR

MYR on koulun oppilashuollon palaveri, jossa yksittäisen oppilaan asioissa kootaan monialainen, yksilökohtainen asiantuntijaryhmä oppilaan tuen tarpeen selvittämiseksi ja oppilashuollon palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoonpano muodostuu oppilaan tarpeiden mukaisesti ja ryhmän kokoaminen tapahtuu oppilaan/huoltajan luvalla.

TUNTURI-LAPIN ANKKURITIIMI

Ankkuritoiminta kohdistuu varhaisessa vaiheessa nuorten hyvinvoinnin edistämiseen ja rikosten ennalta ehkäisemiseen. Ankkuritoimintaa toteutetaan moniammatillisissa tiimissä, johon kuuluvat asiantuntijat poliisista, sosiaalitoimesta, terveystoimesta sekä nuorisotoimesta. Tiimi tapaa nuoren ja hänen perheensä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jotta nuorta voidaan tukea ja tarvittaessa ohjata avun tai tuen piiriin.

VANHEMMAT TAI TÄYSI-ikäinen NUORI TARVITSEE LISÄTUKEA

AIKUISSOSIAALITYÖ JA TYÖIKÄISTEN PALVELUT

- Sosiaalityöntekijään/sosiaaliohjaajaan voi olla yhteydessä puhelimitse tai sähköisillä lomakkeilla.
- Alle 65-vuotias aikuinen voi saada apua esimerkiksi arjen haasteisiin, toimeentuloon, asumisen järjestämiseen tai oman toimintakyvyn vahvistamiseen.
- Kuntouttava työtoiminta on tarkoitettu henkilöille, jotka ovat olleet työttömyyden tai muun syyn takia pitkään poissa työmarkkinoilta.

LASTENSUOJELU

- Lastensuojeluun voi olla yhteydessä kuka tahansa, joka on huolissaan lapsen ja perheen tilanteesta. Myös lapsen vanhemmat tai lapsi itse voivat olla yhteydessä lastensuojeluun.
- Lastensuojelu auttaa ja tukee lasta ja hänen perhettään, jos lapsen kotiolot eivät ole riittävän turvalliset, vanhemmat laiminlyövät lapsen hoitoa tai lapsi omalla toiminnallaan vaarantaa hyvinvointiaan.

PERHEIOIKEUDELLISET PAVELUT

- Lastenvalvojaan voi olla yhteydessä puhelimitse tai sähköisellä lomakkeella.
- Lastenvalvojalla voidaan selvittää vanhemmuus asiat. Vanhempien erotessa lastenvalvoja auttaa neuvottelemaan sekä laatimaan viralliset sopimukset lasten asumisesta, tapaamisista, huollosta ja elatuksesta.

VAMMAISPALVELUT

- Voit olla yhteydessä vammaispalveluihin soittamalla tai sähköisellä lomakkeella.
- Tukea asumiseen, liikkumiseen tai muihin arjen toimintoihin pitkäaikaisen vamman tai sairauden vuoksi.

MIELENTERVEYSTOIMISTO

- Psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanotolle ei tarvita lähetettä. Psykiatrin ja lääkärin vastaanotolle pääsee psykiatrisen sairaanhoitajien kautta.
- Mielenterveyspalvelujen vastaanotolta saa apua mielenterveysongelmissa ja elämän kriiseissä. Mielenterveystyöhön kuuluvat mm: tilanteen arviointi ja selvittely, keskusteluapu, lääkkeitä ja neuvontaa.

PÄIHDE JA RIIPPUVUUS PALVELUT

- Varaa aika terveyskeskukseen lääkärin tai hoitajan vastaanotolle
- Päihde- ja riippuvuuspalveluiden tavoitteena on ehkäistä ja vähentää päihteiden ongelmakäyttöä ja riippuvuuksia, sekä niihin liittyviä terveydellisiä, sosiaalisia ja taloudellisia haittoja.

ETSIVÄ NUORISOTYÖ

- Nuori voi ohjautua etsivään nuorisotyöhön, esimerkiksi omalla yhteydenotolla, oppilaitosten, puolustusvoimien, Kelan tai muun viranomaisen ilmoituksella
- Etsivä nuorisotyö on 15-29 vuotiaille nuorille suunnattua jalkautuvaa erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö on jalkautuvaa työtä, ohjaus- ja neuvontatyötä yksilö- ja ryhmäohjausta.

VALMENNUSKESKUS OSMANPESÄ

- Alle 29-vuotias nuori voi hakeutua valmennuskeskukseen itse tai ammattilaisen ohjaamana.
- Työvalmennuksessa voi kartuttaa työkokemusta, suorittaa opintoja ja tutustua eri ammattialoihin.
- Hyvinvointivalmennuksessa opitaan laittamaan kotiruokaa ja syömään terveellisesti, innostetaan liikkumaan luonnossa ja tuetaan arjen haasteissa (uni, keskittyminen ym.).
- Tiimivalmennus vahvistaa nuoren kiinnittymistä ryhmään ja auttaa omien vahvuuksien ja elämänpolun löytämisessä.
- Yksilövalmennus tukee ja täydentää kaikkia valmennuspalveluja kulkien nuoren rinnalla koko valmennusjakson ajan.

TYÖLLISYYSPALVELUT

- Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueen sekä kunnan työllisyyspalveluihin voi olla suora yhteydessä.
- Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueen palvelut vastaavat työnhakijoiden ja työnantajien työvoimapolkujen järjestämisestä.
- Työsuunnitteluun kuuluvat palkkatuetty työllistäminen, oppisopimukset ja nuorten kesätyöpaikat.
- Työelämävalmentajan kanssa voi keskustella työelämään ja opiskeluun liittyvistä asioista..

PUHE-, FYSIO- JA TOIMINTATERAPIA

- Puhe-, fysio- ja toimintaterapiaan pääsee lääkärin, terveydenhoitajan tai toisen terapeutin läheteellä.
- Terapiat sisältävät arviointia, kuntoutusta sekä ohjausta ja neuvontaa.

SEKSUAALITERVEYS JA EHKÄISYNEUVONTA

- Saat yhteyden seksuaaliterveyden ja ehkäisyneuvonnan terveydenhoitajiin puhelimitse.
- Nuoret ja aikuiset saavat seksuaaliterveys- ja ehkäisyneuvontaa omien perhesuunnitelmien tueksi. Ehkäisyneuvoloista saa neuvontaa raskauden ehkäisystä, käytettävissä olevista ehkäisymenetelmistä ja seksitaudeista. Voit kysyä myös raskauden keskeytykseen liittyvistä asioista.

KUNTOUTUSOHJAUS

- Suosituksen tai lähetteen kuntoutusohjaukseen voi tehdä Kolpeneen kuntoutuspäällikölle terveys- tai sosiaalipalveluiden ammattilainen ja asiakas voi sitä itse heiltä myös pyytää.
- Kolpeneen kuntoutusohjaaja tukee ja ohjaa yksilöä ja tämän toimintaympäristöä mahdollisimman itsenäiseen ja sujuvaan arkeen.

MONIALAINEN NUORTEN TIIMI

Monialainen nuorten tiimi kootaan nuoren asioissa.

Ryhmän kokoonpano muodostuu nuoren tarpeiden mukaisesti ja ryhmän kokoaminen tapahtuu nuoren luvalla.

LAPIN ENSI- JA TURVAKOTI RY:N PALVELUT

VAUVA- JA PIKKULAPSIPERHEIDEN AVOPALVELU

- Toimintaan voivat olla itse yhteydessä vauvaa odottavat ja 0-6- vuotiaiden lasten perheet, puhelimitse, lähi- tai etätapaamisin (1- 5 kertaa) sekä osallistumalla lähi- tai etävertaisryhmiin.
- Tukea ja neuvoa tarjotaan lapsiperheiden hyvinvointiin ja jaksamiseen arjessa sekä vauvan unipulmiin ja perheenjäsenten väliseen vuorovaikutukseen.
- Vauvaperheiden chatissa, voi jutella vauvaperheen arkeen liittyvistä huolista ja haasteista.
- Vauvaa odottavan on mahdollista saada vapaaehtoisdoulau tukea tilanteissa, joissa vanhempien saama riittävä tuki on tärkeää syntyvän vauvan kannalta.
- Asiointi luottamuksella, maksutta, myös nimettömänä, lähetettä ei tarvita.

KRIISIKESKUS

- Toimintaan voi olla itse yhteydessä puhelimitse, lähi- tai etätapaamisin (1-5 kertaa) sekä osallistumalla lähi- tai etävertaisryhmiin.
- Auttamisen lähtökohtana keskustelutuen tarve esimerkiksi vaikeissa elämäntilanteissa, odottamattoman, järkyttävän tapahtuman kohdatessa, erilaisissa elämäntilanteissa – tilanteissa, joissa omat selviytymiskeinot eivät riitä.
- Itsetuhoisuuteen liittyvien ajatusten ja kokemusten käsittelyyn yksilöllistä keskustelutukea, myös läheisille.
- Tukea akuutissa erotilanteessa, uskottomuus- ja pettämiskokemuksista selviytymiseen, eron harkintatilanteissa.
- Etäkriisityö: Asiakkuuteen hakeutumiseen riittää oma kokemuksesta siinä, etteivät omat voimat riitä ylläpitävässä tai kuormittavassa tilanteessa. Etävastaanotto videovälitteisesti Teamsyhteydellä tai puhelimitse.
- Asiointi luottamuksella, maksutta, myös nimettömänä, lähetettä ei tarvita.

LÄHISUHDE- JA VÄKIVALTATYÖN AVOPALVELU

- Toimintaan voi olla itse yhteydessä puhelimitse, lähi- tai etätapaamisin (1-5 kertaa) sekä osallistumalla lähi- tai etävertaisryhmiin.
- Tukea ja neuvontaa tarjotaan lähisuhteisiin liittyvien ongelmien ehkäisyyn, kiusaamisen ja yksinäisyyden kokemuksiin, koulunkäynnin ja opiskelun vaikeuksiin, lähisuhdeväkivaltaan ja perheen sisäiseen vuorovaikutukseen (parisuhdevaikeudet, ero) sekä niistä selviytymiseen aikuisille, nuorille (13-17 v.) sekä 7-12-vuotiaille lapsille ja perheille.
- Asiointi luottamuksella, maksutta, myös nimettömänä, lähetettä ei tarvita.

PIDÄ KIINNI® HOITOJÄRJESTELMÄ AVOPALVELU TUULIA

- Toimintaan voivat olla yhteydessä puhelimitse, lähi- tai etätapaamisin raskaana olevat ja pienten lasten perheet (alle 3 v.) jotka kaipaavat keskusteluapua, neuvontaa, ohjausta ja tukea päihdeasioissa.
- Apua ja tukea päihdeittömyyteen ja vahvistusta varhaiseen vuorovaikutukseen vanhemman ja lapsen välillä. Apua tilanteen selvittämiseen, päihteiden käytön lopettamiseen tai vähentämiseen. Omien lapsuuden kokemusten käsittelemiseen, tukea toimia toisin kuin omat vanhemmat. Tukea kun puoliso käyttää päihteitä. Vertaistukea. Tietoa ja keskusteluapua läheiselle.
- Matalan kynnyksen tapaamiset, konsultaatio, etäryhmät maksuttomia. Kuntouttava työskentely maksusitoumuksella

LAPIN ENSIKOTI

- Lapin ensikodin palveluihin tarvitaan aina maksusitoumus omalta hyvinvointialueelta tai muun lähettävän tahon sosiaali- tai terveydenhuollon viranomaiselta.
- Ensikoti tarjoaa tukea ja apua vauvaperheille ja odottaville äideille tilanteissa, joissa on esimerkiksi mielenterveysongelmia, päihde ja/tai väkivaltakokemuksia, sosiaalisen verkoston puutetta, elämäntilanteisiin liittyviä kriisejä, uupumusta tai vaikeuksia ymmärtää tai oppia.
- Pidä kiinni® -hoitomallin ensikotityö on päihdeongelmaisten raskaana olevien ja vauvaperheiden (alle 3 v lapsi) ammatillisesti tuettua perhekuntoutusta ensikodin tiloissa. Työskentelyssä yhdistyy vanhemmuus, varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen sekä päihdekuntoutus.
- Tapaamispaikkatoiminta (tuettu tapaaminen, valvottu tapaaminen ja valvottu vaihto) mahdollistaa lapsen ja tapaajavanhemman yhteydenpidon silloin, kun se ei turvallisuussyistä muuten ole mahdollista.

LAPIN TURVAKOTI

- Turvakotiin voi hakeutua yksin tai lasten kanssa, kun kokee lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa. Turvakoti tarjoaa suojaa väkivallalta ja apua väkivallan loppumiseksi.
- Turvakodissa olominen on sinne hakeutuneelle aina maksutonta, lähetettä ei tarvita.
- Turvakoti tarjoaa myös puhelinneuvontaa asiakkaille ja ammattilaisille.

AGGREDI LAPPI

- Voit itse ottaa yhteyttä Aggredin työntekijöihin ja sopia tapaamisesta. Aggrediin voi ohjautua myös jo vankeusrangaistuksen suorittamisen aikana tai se voi olla yksi koevapauden toimintavaihtoehto. Voit ohjautua mukaan Aggrediin myös viranomaisen tai työntekijän ohjaamana, silloin kun sinun koetaan hyötyvän Aggredityöskentelystä
- Aggredi auttaa katuväkivallan tekijöitä. Aggredissa tavoitteena on saada väkivaltainen käytös vähenemään tai loppumaan. Aggredi tarjoaa mahdollisuuden käsitellä väkivallasta syntyneitä ongelmia puolueettomalla maaperällä tukikeskustelujen avulla. Aggredissa voi käydä niin pitkään kuin kokee siitä itse hyötyvänsä. Aggredi työtä tehdään myös etänä.
- Aggredin kohderyhmät: Kodin ulkopuolisiin väkivaltarikoksiin syylistyneet tai väkivaltarikoksia suunnittelevat 18-65-vuotiaat. Alle 18-vuotiaiden asiakkaiden kanssa työskennellään, kun kyseessä on kiinteä vankeusrangaistus tai koulu- tai joukkosurmaa suunnitteleva asiakas

PERHE TARVITSEE LISÄTUKEA, MUTTA EI HALUA APUA

AMMATTILAISILLA NOUSEE HUOLI

- Käytä apuna **Tunnista lapsen sosiaalihuollon tai suojelun tarve ja toimi - herätteet työn tueksi** -lomaketta. Työkalu on tarkoitettu sosiaalihuollon tuen tarpeen tunnistamiseen ammattilaisille, jotka kohtaavat työssään lapsia, nuoria ja perheitä.
- Käytä apuna **Tunnista sosiaalihuollon tarve ja toimi- herätteet työn tueksi** -lomaketta. Työkalu on tarkoitettu sosiaalihuollon tuen tarpeen tunnistamiseen ammattilaisille, jotka kohtaavat työssään työikäisiä asiakkaita tai potilaita.
- Kun olet tunnistanut sosiaalihuollon tai suojelun tarpeen, ota asia puheeksi asiakkaan kanssa, mikäli et puheeksi ottamisella vaaranna lapsen/nuoren turvallisuutta tai arvioisi mukaan kyse ei ole lapsen kohdistuneesta rikoksesta ja kerro avoimesti havainnoistasi ja miksi olet huolissasi. **Älä kerro perheelle mikäli kyseessä on pahoinpitely tai seksuaalinen hyväksikäyttö tai niiden epäily.**

AMMATTILAINEN KONSULTOI TOISTA AMMATTILAISTA

- Mikäli ammattilainen ei tiedä tuleeko huoli- tai lastensuojeluilmoitus tehdä, voi sosiaalitoimea konsultoida kertomatta asiakkaan henkilöllisyyttä.
- Mikäli kyseessä on pahoinpitely tai seksuaalinen hyväksikäyttö tai epäily, tulee konsultoida ensin poliisia ja tehdä tarvittaessa ilmoitus.
- Mikäli kyseessä on aikuisen psyykinen oireilu, voi konsultoida psykiatrian poliklinikan mielenterveyspäivystyspuhelinta, joka palvelee ympärivuorokautisesti numerossa 040 715 8400. Lapsen ja nuoren psyykkisessä oireilussa voi konsultoida lasten- ja nuorisopsykiatrian palveluohjausta maanantaista perjantaihin klo 9-11 puh: 040 635 9119.
- Neuropsykiatrisissa asioissa voi konsultoida Kolpeneen kuntoutusohjaajaa.
- Parisuhde, ero ja väkivalta asioissa voi konsultoida Lapin ensi- ja turvakodin Lähisuhde- ja väkivaltatyön avopalvelua p. 040 631 0122
- Konsultaatiota saa myös muilta perhekeskusverkoston jäseniltä.

YHTEYDENOTTO JA LASTENSUOJELUILMOITUS:

- Ammattilainen voi havaita työssään ja tehtävissään tilanteen, jossa eri ikäisen henkilön sosiaalihuollon tuen ja palveluiden tarve on ilmeinen. Yhteydenotto tuen tarpeen arvioimiseksi tehdään henkilön suostumukseen perustuen, **Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta** - sähköisellä lomakkeella.
- Lastensuojeluilmoitus: Ammattilaisten velvollisuus yhteydenottoon tai ilmoitukseen perustuu sosiaalihuoltolakiin, myös ilman henkilön suostumusta. Ammattilainen voi tehdä lastensuojeluilmoituksen sähköisenä tällä **lomakkeella**. Muista valita lomakkeelta kotikunta oikein, jotta ilmoitus siirtyy oikein.
- **Mikäli kyseessä on pahoinpitely tai seksuaalinen hyväksikäyttö tai sen epäily, tulee sinun tehdä lastensuojeluilmoitus sekä konsultoida Kittilän poliisiaseman rikospäivystystä (klo 8-17) p. 0295 466 990, ennen kuin asiasta ilmoitetaan huoltajalle. Akuutissa tilanteissa sekä ilta- ja viikonloppuaikaan soitetaan yleiseen hätänumeroon p. 112.**

TEE KIIREELLINEN LASTENSUOJELUILMOITUS SOITTAMALLA SOSIAALIPÄIVYSTYKSEEN

- Kiiireellistä, välitöntä puuttumista vaativat ilmoitukset tehdään viipymättä sosiaalipäivystykseen p. 040 726 6965

MIELENTERVEYS

MIELENTERVEYSPÄIVYSTYS

- Lapin keskussairaalan mielenterveyspäivystyksen neuvonta- ja ohjauspuhelin on auki vuorokauden ympäri. Päivystyspuhelimessa annamme ohjausta ja neuvontaa sekä teemme hoidontarpeen arvioita. Puhelun aikana tehdään ensiarvio hoidon tarpeesta ja kiireellisyydestä. Tarvittaessa he varaavat ensikäyntiajan Mielitiimiin, joka on matalan kynnyksen mielenterveyspalvelu. Jos avuntarve on välitön, ohjataan asiakas hakeutumaan perusterveydenhuollon päivystykseen, jossa lääkäri arvioi psyykkisen vointisi. Päivystävässä puhelimessa annamme neuvontaa myös omaisille, sidosryhmille ja viranomaisille. p. 040 715 8400
- Lapin keskussairaalan lasten- ja nuorisopsykiatrian palveluohjaus ja neuvonta (LaNKA-tiimi). Palveluohjaus- ja neuvontapuhelin on tarkoitettu kaikille kansalaisille sekä kuntien toimijoille ja viranomaisille. p. 040 635 9119 ma-pe klo 9-11
- <https://lapha.fi/mielenterveyspäivystys>

MIELENTERVEYSTOIMISTO YLI 18 VUOTIAILLE

- Psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanotolle ei tarvita lähetettä. Psykiatrin ja lääkärin vastaanotolle pääsee sairaanhoitajien kautta.
- Mielenterveyspalvelujen vastaanotolta saa apua mielenterveysongelmissa ja elämän kriiseissä.
- Mielenterveystyöhön kuuluvat mm: tilanteen arviointi ja selvittely, keskusteluapu, lääkahoitoa ja neuvonta.
- <https://lapha.fi/mielenterveyspalvelujen-vastaanotto>

LASTEN- JA NUORISOPSYKIATRIA

- Lapin keskussairaalan lastenpsykiatrian palveluihin alle 13-vuotias lapsi perheineen voi hakeutua lääkärin läheteellä. Kiireellistä hoitoa edellyttävissä tilanteissa hakeudutaan päivystykseen. Lastenpsykiatrialla tutkitaan ja hoidetaan psyykkisesti oireilevia alle 13-vuotiaita lapsia ja heidän perheitään erilaisissa elämän kriiseissä ja pulmatilanteissa yhteistyössä sosiaali-, terveys- ja koulutoimen kanssa.
- <https://lapha.fi/lastenpsykiatrian-palvelut>
- Lapin keskussairaalan nuorisopsykiatrian palveluihin 13-17-vuotias nuori perheineen voi hakeutua lääkärin läheteellä. Kiireellistä hoitoa edellyttävissä tilanteissa hakeudutaan päivystykseen. Nuorisopsykiatrialla tutkitaan ja hoidetaan 13-17-vuotiaita vakavampia mielenterveyden häiriöitä sairastavia nuoria ja heidän perheitään yhteistyössä perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon, opiskeluhoollon ja muiden viranomaisten kanssa.
- <https://lapha.fi/nuorisopsykiatrian-palvelut>

PSYKIATRIA

- Psykiatrian perustehtävänä on tutkia, hoitaa ja kuntouttaa psykiatrasta erikoissairaanhoidon ja erityistason päihdepalveluita tarvitsevia kansalaisia. Hoidettavilla on eriasteisia mielenterveydenhäiriöitä, päihdeongelmia sekä psykiatrisia sairauksia. Palvelut tuotetaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
- <https://lapha.fi/psykiatria-ja-riippuvuuksien-hoito>

VALTAKUNNALLISET PALVELUT

- [Suomen mielenterveys ry MIELI](#) kriisipuhelin
- [Mielenterveyden keskusliiton](#) mielenterveysneuvonta puhelin ja Valoa -chat
- [MASin](#) puhelin ja sähköpostineuvonta miehille
- [ÄIMÄN](#) vertaistukipuhelin ja chat synnytyksen kanssa kamppaileville
- [Suomen Mielenterveys ry:n Sekasin-chat 12-29v nuorille](#)
- [MLL nuorten netti ja auttava puhelin](#)
- [Tukinetin](#) mielenterveys teemalliset yksikö ja ryhmächatit

RIIPPUVUUDET

RIIPPUVUUSPALVELUT

- Kun otat yhteyttä, teemme hoidon tarpeen arvioinnin haastattelemalla, jonka perusteella arvioidaan muun muassa hoidon tarpeen kiireellisyys. Voit ottaa yhteyttä päihdehuollon palveluihin, jos sinulla on alkoholin liikkakäyttöä, huumeiden käyttöä, sekakäyttöä (alkoholi ja lääkkeet), lääkevieroituksen tarvetta tai toiminnallista riippuvuutta (esim. peli- tai seksiriippuvuus).
- Riippuvuuspalvelut auttavat kaikissa päihteisiin ja riippuvuuksiin liittyvissä ongelmissa. Riippuvuuspalvelujen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää päihteiden ongelmakäyttöä ja siihen liittyviä terveydellisiä, sosiaalisia ja taloudellisia haittoja. Palvelut voivat olla esimerkiksi sosiaalista tukea, katkaisuhuoltoa, ryhmäterapiaa, perheterapiaa, korva-akupunktiota tai kuntoutusta. Palveluissa selvitetään myös toimeentuloon ja asumiseen liittyviä kysymyksiä. Riippuvuuksien poliklinikan arvioinnin kautta on mahdollista päästä opioidiriippuvaisten korvaushoitoon.
- Riippuvuuspalvelujen vastaanottokäynnit ovat maksuttomia.
- <https://lapha.fi/riippuvuuspalvelujen-vastaanotto>

LAPIN ENSI- JA TURVAKODIN PALVELUT

- [Lapin ensi- ja turvakoti ry:n päihteet odotus- ja vauva-aikana sivuilta](#) saat tukea pysyäksesi päihteettömänä jo raskausaikana sekä lapsen ollessa pieni. Autamme sinua (ja mahdollista puolisoasi) kokemaan iloa yhdessäolosta lapsesi kanssa ja opettelemaan päihteetöntä lapsiperheen arkea joko ensikodin yhteisön tai avopalvelun tukemana.
- [Pidä kiinni -avopalvelut](#) päihdeongelmallisille odottaville äideille puolisoineen sekä pienten lasten perheille. Ammatillista ja vertaistukea vanhemmuuteen, varhaiseen vuorovaikutukseen ja päihteettömyyteen.
- [Lähteentien ensikodin Pidä kiinni -hoitomalli](#) tarjoaa ympärivuorokautista vauvalähtöistä päihdekuntoutusta.
- <https://ensijaturvakotienliitto.fi/lapinensijaturvakoti/palvelut/paihteet-odotus-vauva-aikana/>

VALTAKUNNALLISET PALVELUT

- Tupakointiin tukea: [Pikkutöppösten chat](#) sekä [Stumpppi neuvontapuhelimesta](#)
- Pelaamisen tukea: [Peluurin](#) auttava puhelin ja chat
- [Nimettömät narkomaanit](#) infopuhelin ja chat
- [Nimettömät alkoholistit](#) auttava puhelin
- [Irti huumeista](#) puhelin
- [EHYT ry:n](#) päihdeneuvontapuhelin
- [Päihdelinkki chat](#)
- [Lasinen lapsuus Nuorten sivut](#): ohjattuja nettiryhmiä ja chatteja 12-25 vuotiaalle

VANHEMMUUDEN TUKI

KOTIIN SAATAVA TUKI

- **Kittilän perhejelpi** on lyhytaikaista, maksutonta ja matalankynnyksen palvelua raskaana oleville sekä alle kouluikäisten lasten perheille. Perhejelpi tukee ja ohjaa perheitä arjen haastavissa tilanteissa. Tilanteita voivat olla mm. itkuinen vauva, vanhemman väsymys, lasten kasvatuspulmat, arjen hallinnan vaikeudet, perheen jäsenen vakava sairastuminen, avio/avoero tai verkostojen puute. Perhejelpari voi avustaa kodinhoidossa ja arjen pyörittämisessä sekä ohjata perheitä eri palveluiden piiriin. Palveluun pääsee ottamalla yhteyttä suoraan perhejelpareihin.
- **Lapsiperheiden sosiaalipalveluista** saat tukea ja ohjausta perheiden erilaisissa elämäntilanteissa, esimerkiksi perheen arjen käytännön järjestelyissä, arjessa jaksamisessa, lasten kasvatuksen haasteisiin, taloudellisiin vaikeuksiin tai päihteiden käyttöön. Kotiin annetaan tukea on mm. kasvatukseen, vanhemmuuteen, vuorovaikutukseen ja rajojen asettamiseen. Perheitä tuetaan keskustelun ja käytännön ohjaamisella. Perhe voi itse olla yhteydessä lapsiperheiden sosiaalipalveluihin puhelimitse tai sähköisillä lomakkeilla. Lapsiperheiden sosiaalipalveluista saatava tuki perustuu heidän ensiarviointiin ja mahdollisesti myös palvelutarpeen arviointiin.
- **Lapsiperheiden kotihoito** on ennaltaehkäisevää ja sosiaalihuollon palvelutarpeen arvioon perustuvaa, perheen arjessa tapahtuvaa tilapäistä apua: Lasten- ja kodinhoitoapua, vanhemmuuden tukemista ja arkitiimin hoitamista yhdessä vanhemman kanssa. Lapsiperheiden kotipalvelua voi saada palvelutarpeen arvion mukaisesti lapsiperheiden sosiaalipalveluiden asiakkaat.

MUU VANHEMMUUDEN TUKI

- **Perheneuvola** tarjoaa kasvatus- ja perheneuvontaa eli tukea alle 18 -vuotiaan lapsen ja nuoren hyvinvoinnin, kasvun ja kehityksen edistämiseksi sekä vanhemmuuden tueksi. Kasvatus- ja perheneuvonnan työntekijät auttavat perheitä myös silloin, kun arjesta suoriutuminen ja omien voimavarojen riittävyys tuottavat huolta. Perheneuvola auttaa, kun: Haluat keskustelutukea vanhemmuuteen ja kasvatukseen liittyvissä kysymyksissä. Vanhemmat harkitsevat eroa tai perhe tarvitsee tukea erosta selviytymiseen. Perheessä on ristiriitoja, surua tai muuten vaikea elämäntilanne. Olet huolissasi lapsen käyttäytymisestä, mielialasta tai psyykkisestä kehityksestä. Tarvitset apua parisuhteesi pulmiin. Perheneuvolan asiakkaaksi voi hakeutua itse olemalla yhteydessä neuvontanumeroomme, tai työntekijän ohjaamana.
- **Lastenneuvola** ohjaa ja tukee alla kouluikäisten lapsiperheitä. Lastenneuvolassa tuetaan vanhempia turvallisessa, lapsilähtöisessä kasvatuksessa ja lapsen hyvässä huolenpidossa sekä parisuhteessa.
- **Kouluterveydenhuollon** tavoitteena on mm. oppilaiden terveyden edistäminen sekä terveen kasvun ja kehityksen tukeminen yhteistyössä vanhempien kanssa.
- **Perheoikeudelliset palveluihin** kuuluvat vanhemmuuden selvittäminen, elatus-, huolto- ja tapaamissopimusasiat, adoptioneuvonta sekä selvityksen laatiminen tuomioistuimelle lasten huolto- ja tapaamisriidoissa. Lasta koskevista huolto-, tapaamis- ja elatusasioista lastenvalvoja auttaa vanhempia neuvottelemaan sopimuksesta. Lastenvalvoja vahvistaa vanhempien tekemät sopimukset, jos ne ovat lapsen edun mukaisia.
- Vanhempien **Enjaka.fi** palvelusta löydät paljon oma-apu videoita eri vanhemmuuden haasteista. **Apua huoliin -chat** tarjoaa apua lappilaisten nuorten ja lapsiperheiden vanhempien huoliin.
- Kittilän sähköisessä perhekeskuksen osiosta **Vanhemmuus ja parisuhde**, löytyy paljon oma-apu materiaalia.
- **Lapin ensi- ja turvakoti ry:n palvelut** tarjoavat tukea vanhemmuuteen, eroon ja väkivaltatilanteisiin sekä kriisiapua vaikeissa elämäntilanteissa.
 - **Lähisuhde ja väkivaltatyön avopalvelu** tarjoaa maksutonta tukea perheille vanhemmuuden ja vuorovaikutuksen vaikeuksiin, parisuhdevaikeuksiin ja erotilanteisiin, myös etänä.
 - **Vauva- ja pikkulapsiperheiden avopalvelu** tarjoaa maksutonta tukea, ohjausta ja neuvontaa vanhempien jaksamiseen, vuorovaikutukseen perheessä sekä lapsen unipulmiin 0-6-vuotiaiden lasten vanhemmille, myös etänä.
 - **Kriisikeskuksesta** saat maksutonta keskusteluapua ajanvarauksella myös etänä vaikeissa elämäntilanteissa ja elämänkriiseissä, odottamattoman, järkyttävän tapahtuman kohdatessa, akuuteissa erotilanteissa tai eron harkintatilanteisiin, uskottomuus- ja pettämiskokemuksista selviytymiseen ja tilanteissa, joissa omat selviytymiskeinot ei riitä.

VALTAKUNNALLISET MAKSUTTOMAT PALVELUT

- Väestöliiton **Perhepulmapalvelu** tarjoaa vanhemmuuteen, lasten kasvatukseen, ihmissuhteisiin tai seksuaalisuuteen liittyvissä huolissa, ammatillista keskustelutukea (perhepulmapuhelin ja chat) lasta odottaville ja alle 18-vuotiaiden lasten vanhemmille.
- **Vanhempien akatemia** tukee mm. henkilökohtaisten tapaamisten ja vanhemmuusryhmien avulla 0-16 -vuotiaiden lasten vanhempia vanhemmuuden pulmatilanteiden kanssa.
- **Sos-lapsikylän VanhemmuudenApuu** chat tukee alaikäisten lasten vanhempia moninaisissa vanhemmuuden kysymyksissä ja auttaa tarvittaessa tukipalveluiden piiriin.
- **MLL:n vanhempainnetti** tarjoaa paljon tietoa lapsen kasvusta ja kehityksestä, myös vanhempien eroon -osiossa tukea perheen huoliin ja kriiseihin.
- **MLL Nuorisoneuvolassa** saa tietoa nuoren kehityksen eri osa-alueista ja siitä, miten oman nuoren kehitystä voi tukea. Nuorisoneuvolasta löytyy myös vinkkejä arkeen ja tukea haastaviin tilanteisiin nuoren kanssa. Pääset keskustelemaan luottamuksellisesti työntekijän kanssa varaamalla chat-ajan.